

Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci

Kolegij: Javno zdravstvo

Voditelj: doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit.

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Redovni Stručni studij Sestrinstvo

Godina studija: 2. godina

Akademска година: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Javno zdravstvo** je obavezni kolegij na drugoj godini rednog Stručnog studija Sestrinstvo i sastoji se od 30 sati predavanja i 15 sati vježbi (**3,5 ECTS**). Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta zdravstvenih studija.

Cilj kolegija je usvajanje osnovnih znanja i vještina iz područja javnog zdravstva. Cilj je upoznati studenta sa svrhom javnog zdravstva. Osobiti naglasak je na osposobljavanju studenta za identificiranje zdravstvenih potreba populacije i procjenu stanja zdravlja, kreiranju javnozdravstvene politike, upravljanju javnozdravstvenim intervencijama, procjenom kvalitete zdravstvene zaštite. Također je cilj upoznati studenta s kritičkom prosudbom funkciranja javnog zdravstva na regionalnoj i nacionalnoj razini, demonstrirajući prosudbu putem matrice funkcija javnog zdravstva, oblikovati strateške planske dokumente, te pravilno izložiti i interpretirati pokazatelje zdravlja i bolesti.

Sadržaj kolegija je slijedeći:

Povjesni pregled javnog zdravstva. Svrha i pojam novog javnog zdravstva. Sadašnja organizacija javnog zdravstva u Republici Hrvatskoj i budući izazovi. Socijalna i zdravstvena politika. Pojmovi i definicija zdravlja i bolesti. Determinante zdravlja. Promocija zdravlja i prevencija bolesti.

Demografska obilježja i zdravlje. Postupak ocjene zdravstvenog stanja polupacije i analiza zdravstvenih potreba. Program mjera zdravstvene zaštite Republike Hrvatske, Plan zdravstvene zaštite. Zdravstvena zaštita u izvanrednim stanjima. Javnozdravstvene intervencije. Posebne populacijske skupine (adolescenti, starije osobe). Izabrani javnozdravstveni problemi: bolesti ovisnosti. Mentalno zdravlje u zajednici. Kvaliteta zdravstvene zaštite. Uvođenje promjena u sestrinsku praksu.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja, u interaktivnoj komunikaciji. Nastava se izvodi u semestralnom obliku. Izvršavanjem nastavnih aktivnosti te pristupanjem završnom ispitnu student stječe 3,5 ECTS bodova.

Popis obvezne ispitne literature:

1. A. Jonjić i suradnici (2007). *Socijalna medicina*, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka.

Popis dopunske literature:

1. Detels,R., McEwen, J., Beaglehole, R., Tanaka, H. (2011) *Oxford Textbook of Public Health - The Scope of Public Health. Fifth edition*. Oxford University press, Oxford.
2. Vuletić S. (2013) *Qualia javnog zdravstva*. Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", Zagreb.

Nastavni plan:**Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):****P1. predavanje: Svrha i pojam novog javnog zdravstva****Ishodi učenja:**

Opisati svrhu, razvoj i povijest javnog zdravstva, važnost njegova provođenja. Razlikovati pojam novog javnog zdravstva.

2. predavanje: Socijalna i zdravstvena politika**Ishodi učenja:**

Objasniti i znati jasno razlikovati socijalnu i zdravstvenu politiku od opće politike u Republici Hrvatskoj, te znati usporediti s drugim osnovnim modelima u svijetu.

3. predavanje: Zdravstvene potrebe stanovništva**Ishodi učenja:**

Prikazati definicije zdravstvenih potreba stanovništva, objasniti i razlikovati različite vrste zdravstvenih potreba i važnost prepoznavanja i zadovoljenja unutar i izvan zdravstvenog sustava.

4. predavanje. Pokazatelji zdravstvenog stanja**Ishodi učenja:**

Poredati najvažnije pokazatelje zdravstvenog stanja populacije te ocijeniti njihov utjecaj na kreiranje javnozdravstvene politike.

5. predavanje. Pojmovi i definicije zdravlja i bolesti, SZO**Ishodi učenja:**

Prikazati i komentirati pojmove i definicije zdravlja i bolesti te prosuditi zadaće Svjetske zdravstvene organizacije.

6. predavanje. Mjere zdravstvene zaštite**Ishodi učenja:**

Prikazati mjere zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj posebno za svaku djelatnost kako na primarnoj tako i na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite.

7. predavanje. Zdravstvena zaštita u izvanrednim stanjima**Ishodi učenja:**

Prikazati i procijeniti osnovne modele organizacije zdravstvene zaštite i ponašanja u izvanrednim

stanjima.

8. predavanje. Intervencije u zdravstvu

Ishodi učenja:

Planirati javnozdravstvene intervencije, procijeniti implementaciju intervencije u zajednici, te evaluaciju primjenjene intervencije.

9. predavanje. Adolescencija i rizična ponašanja mladih

Ishodi učenja:

Izložiti i interpretirati specifičnosti psihičkog i tjelesnog razvoja tijekom adolescencije te obrazložiti najčešće probleme i potencijalne JZ rizike vezane uz rizična ponašanja mladih tijekom adolescencije u Hrvatskoj i usporedba sa svijetom,

10. predavanje. Bolesti ovisnost i zlouporaba opojnih droga

Ishodi učenja:

Poznavanje prevalencije i incidencije bolesti ovisnosti (pušenje, alkoholizam) i zlouporabe opojnih droga u svijetu, Europskoj uniji i Republici Hrvatskoj, razumijevanje rizičnih čimbenika za nastanak bolesti ovisnosti, pojavnost bolesti ovisnosti među mladima, sposobnost razlikovanje vrsta i podjela opojnih droga, analiza utjecaj istih na zdravlje pojedinca i zajednice, interpretacija značaja programa prevencije u zajednici,

11. predavanje. Nasilje u partnerskim vezama i obiteljskim odnosima

Ishodi učenja:

Izložiti određenje i pojavne oblike nasilja u partnerskim vezama obiteljskom odnosima uključujući nasilje nad djecom, razumjeti dinamika nasilja u partnerskim odnosima, objasniti međugeneracijski prijenos nasilja u obitelji, prepoznati i razlikovati zdravstvene, socijalne i psihološke posljedice izloženosti nasilju, planirati međuprofesionalnu suradnju i umrežavanje usluga žrtvama i počiniteljima nasilja

12. predavanje. Okoliš i zdravlje

Ishodi učenja:

Podržati preporuke i važnost održivog razvoja, identificirati sastavnice okoliša. Izložiti utjecaj kvalitete okoliša na zdravlje

13. predavanje. Treća životna dob

Ishodi učenja:

Prikazati specifičnosti treće životne dobi, te najučestalije zdravstvene probleme treće životne dobi.

14. predavanje. Kvaliteta zdravstvene zaštite

Ishodi učenja:

Kritički prosudjivati o elementima ocjene, kontrole, osiguranja te stručnom nadzoru u zdravstvenoj djelatnosti.

15. predavanje. Ekonomika zdravstva

Ishodi učenja:

Prikazati modele i izvore financiranja zdravstvene zaštite, izložiti i interpretirati osnovne vrste

ekonomskih analiza u zdravstvenim sustavima.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Popis vježbi s pojašnjenjem:

1. **Matrica temeljnih funkcija javnog zdravstva na regionalnoj razini.** Svrha provođenja vježbe je vrednovanje odrade osnovnih funkcija javnog zdravstva s izradom prijedloga nositelja istih na regionalnoj razini.
2. **Izrada Plana za zdravlje.** Temeljem prethodne procjene temeljnih funkcija javnog zdravstva, uzrada planskih dokumenata u svrhu kreiranja javno zdravstvene politike.
3. **Izrada Programa prevencije bihevioralnih (ponašajnih) ovisnosti u zajednici.** Vježba se izvodi sa ciljem prepoznavanja različitih oblika pojavnosti bihevioralnih (ponašajnih) ovisnosti u zajednici poput ovisnosti o kockanju i ovisnosti o internetskim igrama kao i ovisnosti o prekomernom kupovanje, pretjeranom korištenje interneta i stalnom praćenju društvenih mreža, stalnom pretraživanju novih vijesti ili podataka preko interneta, ovisnost o pornografskom sadržaju, sklonost opsесivnom vježbanju), te definiranja razmjera problema za pojedinca i društvo, prepoznavanje doprinosa društvenog poticanja određenih oblika ponašanja, definiranje potreba izrade programa prevencije, odabir prioritetnih dobnih skupina, osmišljavanja i planiranja javnozdravstvene intervencije, evaluacija učinkovitosti provedene akcije.
4. **Primjena Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji u zdravstvu i javnim službama**
Vježba se izvodi sa ciljem razumijevanja i uvježbavanja osiguranja pravovremene i učinkovite provedbe postojećih propisa o zaštiti žrtve nasilja u obitelji sukladno ovlastima nadležnih tijela, poticanja unaprijeđenje intersektorske suradnje. Kroz vježbu razvijaju se vještine postupanja prema žrtvama nasilja u zdravstvenom sustavu na posebno obziran, nepristran i stručan način poštujući njihovo dostojanstvo žrtvama nasilja te se sudionike upoznaje sa mogućnostima pružanja žurne i sveobuhvatne zdravstvene skrbi žrtvi radi očuvanja tjelesnog i psihičkog zdravlja u skladu s ovlastima propisanim zakonima u području zdravstva.
5. **Uvođenje promjena u sestrinsku praksu.** Svrha vježbe je stjecanje vještina prepoznavanja i odabira vodećih problema u sestrinskoj praksi, načina rješavanja problema, odabira glavne intervencije, prepoznavanja suportivnih i otežavajućih aktivnosti, te vrednovanja uspjeha predložene intervencije.

Obveze studenata:

Studenti su obvezni pohađati nastavu i aktivno sudjelovati.,

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Prijedlog praćenja i ocijenjivanja

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci,**

odnosno Odluci o izmjenama i dopunama **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci** te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše **50% ocjenskih bodova**, dok se preostalih **50% ocjenskih bodova** ostvaruje na završnom ispitu koji obuhvaća pismeni i usmeni ispit.

Ocenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **stručnim kriterijima ocjenjivanja**. **Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora ostvariti minimalno 30% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu.**

Student koji je ostvario između 20 i 29,9% ocjenskih bodova imati će priliku za jedan popravni međuispit te ako na tom međuispitu zadovolji, može pristupiti završnom ispitu s početnih 30% ocjenskih bodova prikupljenih tijekom nastave.

Student koji je ostvario manje od 19,9% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

Ocjenske bodove student stječe na sljedeći način:

1. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

- a) pohadanje nastave (do 15% ocjenskih bodova)
- b) vježbe (do 15% ocjenskih bodova)
- d) kolokvij (do 20% ocjenskih bodova)

a) Pohadanje nastave (do 15% ocjenskih bodova)

Nazočnost na predavanjima i seminarima je obvezna, a student može izostati s **30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom.

Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0% ocjenskih bodova i ocijenjen je ocjenom F. Pohađanje nastave (predavanja i seminari) boduje se na sljedeći način:

b) Vježbe (do 15% ocjenskih bodova)

Student je obvezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovnih skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti **voditelja predmeta**. Izostanak s vježbi dozvoljen je **isključivo zbog zdravstvenih razloga** što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obvezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta.

c) Kolokvij (do 20% ocjenskih bodova)

Tijekom nastave student ce pristupiti pismenoj provjeri znanja kroz kolokvij na osnovi čega može ostvariti maksimalno 20% ocjenskih bodova.

2. Na završnom ispitу vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

a) Pismeni ispit (ukupno 30 ocjenskih bodova)

Prolaznost na istom je 50% uspješno riješenih ispitnih zadataka.

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2021./2022. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
27.02.2023.	P1,2 (11,0 - 14,00)			doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit.
03.03.2023.	P3,4 (8,00-11,00)			doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit.
06.03.2023.	P5,6 (11,0- 14,00)			doc. dr. sc. Suzana Janković, dr. med.
13.03.2023.	P7,8 (11,0-14,00)			dr. sc. Danijela Lakošeljac, dr. med.
20.03.2023.	P9,10(12,00-15,00)			doc. dr. sc. Aleksandar Racz, dr. med.
27.03.2023.	P11(12,0-15,00)			doc. dr. sc. Aleksandar Racz, dr.med.
07.04.2023.	P 12,13 (8,00-11,00)			Helena Glibotić-Kresina, dr.med.
17.04.2023.	P14 (11,00-14,00)			doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit.
24.04..2023.	P15 (11,00-14,00)			doc. dr. sc. Robert Doričić, mag. admin. sanit.
08.05..2023.			V1 (8,00-10,00) V2,5(10,00-13,00)	doc. dr. sc. Suzana Janković, dr.med. Helena Glibotić-Kresina, dr. med.
12.05.2023.			V3,4 (8,00-12,00)	doc. dr. sc. Aleksandar Racz, dr.med.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Svrha i pojam novog javnog zdravstva	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P2	Socijalna i zdravstvena politika	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P3	Zdravstvene potrebe stanovništva	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P4	Pokazatelji zdravstvenog stanja	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P5	Pojmovi i definicije zdravlja i bolesti, SZO	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P6	Mjere zdravstvene zaštite	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P7	Zdravstvena zaštita u iznavrednim stanjima	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P8	Intervencije u zdravstvu	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P9	Adolescencija i rizična ponašanja mladih	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P10	Bolesti ovisnosti i zlouporaba opojnih droga	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P11	Nasilje u partnerskim vezama i obiteljskim odnosima	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P12	Okoliš i zdravlje	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P13	Treća životna dob	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P14	Kvaliteta zdravstvene zaštite	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
P15	Ekonomika zdravstva	2	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
Ukupan broj sati predavanja		30	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1			
S2			
S3			
S4			
S5			
...			
Ukupan broj sati seminara			

	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Matrica temeljnjih funkcija javnog zdravstva na regionalnoj razini	4	Fakultet zdravstvenih studija,Predavaonica Z3
V2	Izrada Plana za zdravlje	2	Z3
V3	Izrada Programa prevencije bihevioralnih ovisnosti u zajednici	3	Z3
V4	Primjena Protokola o postupanju u slučaju obiteljskog nasilja u zdravstvu i javnim službama	2	Z3
V5	Uvođenja promjena u sestrinsku praksu	4	Z3
Ukupan broj sati vježbi		15	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	23.05.2023.
2.	28.06.2023.
3.	06.07.2023.
4.	05.09.2023.
5.	
6.	
7.	